

ROZAM – PŘÍLEŽITOST PRO VZDĚLÁVACÍ INSTITUCE

ROZAM – The Opportunity for Educational Institutions

Mgr. Adéla Douchová

Sodexo Pass Česká republika, a.s. (člen Sdružení ROZAM)

E-mail: Adela.Douchova@sodexhopass.cz

Abstrakt

ROZAM, tedy ROzvoj ZAMěstnanců, je velmi efektivním nástrojem k získání dotací na vzdělávání pro malé a střední podniky. ROZAM řeší i otázku vícezdrojového financování, a to pomocí přehledného a pro uživatele velmi jednoduchého systému poukázek, který umožňuje efektivní, jednoduché a transparentní čerpání dotace z několika zdrojů zároveň a zajišťuje průhlednost systému a účelovost vynaložených prostředků.

ROZAM je příležitostí také pro vzdělávací instituce, pro které znamená možnost zajištění dlouhodobé a stabilní podpory poptávky po vzdělávání díky dotacím z Evropské unie. Vzdělávací instituce mohou navíc bezplatně zaregistrovat své kurzy do databáze dalšího profesního vzdělávání, která je zaměřena cíleně na malé a střední podniky, tedy skupinu, která dosud své zaměstnance vzdělává jen ve velmi malé míře (malé podniky pouze okolo 23 %, a to včetně povinných ze zákona!) ROZAM není určen jen pro soukromé vzdělávací instituce, přínosem je i pro střední školy, které se v současné době stávají významným hráčem na poli dalšího vzdělávání.

Abstract

ROZAM (abbreviation that means “the progress of employees”), is very effective tool to acquire grants for education for the small and middle sized companies. ROZAM solves the task of multiple-source financing, using voucher system that is clear and very simple for users. This system allows draw the grants effectively, easy and transparently from more sources at a time and provides rational and clear use of these grants.

ROZAM means opportunity for the educational institutions as well, because for them it brings the possibility of long-term and stable demand support for education, thanks to grants from European Union. In addition, educational institutions can register their courses in the further training database free of charge. This database is targeted at small and middle sized companies, that is a group that educates its employees insufficiently (only 23 % of small companies, including low mandatory) ROZAM is intended not only for private educational institutions, but also for state secondary schools, that are becoming very important player on the field of lifelong learning.

Další profesní vzdělávání pro malé a střední podniky

Vzdělávání dospělých se v současnosti stává evergreenem všech setkání odborníků, kteří se zabývají rozvojem lidských zdrojů. Je nesporné, že zvláště v dnešní době, která je charakteristická rychlým rozvojem technologií a klade stále větší nároky na osvojování si nových dovedností, nevystačí naprostá většina zaměstnanců pouze se znalostmi a vědomostmi, které získali v rámci institucionalizovaného vzdělávání na základní, střední, nebo vysoké škole. Segment dalšího profesního vzdělávání se kontinuálně rozvíjí, neboť nejen odborníci, ale i sami zaměstnavatelé jsou si vědomi, jakou roli v růstu konkurenceschopnosti má další rozvoj zaměstnanců. Navíc, jak ukazuje výzkum, provedený v roce 2003 mezinárodní sítí INISTE (aktivita UNESCO) mezi 3 000 zaměstnanci, lidé, kteří

projdou rekvalifikací, obvykle pracují lépe než případní noví zaměstnanci, kteří by nastoupili na jejich místo. O přínosu vzdělávání zaměstnanců tedy není pochyb, jednou ze zásadních otázek však zůstává financování dalšího profesního vzdělávání. Žádný stát, ani ten nejbohatší, si nemůže dovolit financovat vzdělávání dospělých pouze ze svých zdrojů. Stejně je na tom také zaměstnavatel, který sice chápe nezbytnost rozvoje svých zaměstnanců, ale zároveň vidí i překážky, které před ním vyvstávají. Zvláště v malých a středních podnicích je situace v rozsahu poskytovaného dalšího profesního vzdělávání tristní. V nejmenších podnicích do 50 zaměstnanců se vzdělává pouze 23,5 % zaměstnanců, včetně povinných ze zákona. Je proto nutné, aby se k financování dalšího vzdělávání spojily finanční prostředky z několika zdrojů, tedy, aby se k prostředkům zaměstnavatele připojily také prostředky dalších subjektů a toto spojení učinilo vzdělávání pro podnikatele dostupnější. Aktuálním vhodným zdrojem financování DPV, který využívá i systém ROZAM (www.rozam.cz) je Evropský sociální fond. Malým a středním podnikům však v cestě za evropskými penězi stojí složitá administrativa, kterou musí podnik projít, chce-li dotace z evropských fondů získat. ROZAM za podnikatele odvádí značnou část náročné administrativy, spojenou s procesem získávání dotace. Tím umožňuje získat dotaci i těm podnikům, které by nebyly z personálních i finančních důvodů schopné samostatně zpracovat projekt a využít finanční příspěvek na vzdělávání svých zaměstnanců. Finanční náročnost vzdělávání není však jedinou překážkou, proč menší podniky nevzdělávají své zaměstnance. Dalším problémem je především to, že podniky se neorientují v nabídce vzdělávacích aktivit a vyhledávání vzdělávací instituce je pro ně časově náročné. Tuto překážku systém ROZAM řeší tím, že přehled vzdělávacích kurzů od nejrůznějších poskytovatelů soustřeďuje na jednom jediném místě na internetu. Představitelé malých a středních podniků si tedy jednoduše sami vyberou – podle své aktuální potřeby – na jaký kurz pošlou své zaměstnance.

Podpora regionů

Systém ROZAM navíc nabízí zástupcům krajů možnost efektivně ovlivňovat směr, jakým se bude ubírat rozvoj DPV právě v jejich regionu. Zástupci krajů jsou si dobře vědomi skutečnosti, že vzdělávání zaměstnanců malých a středních podniků je jedním z předpokladů pro další úspěšnou činnost a rozvoj těchto firem i schopnost obstát v konkurenčním prostředí našich i zahraničních podnikatelů.

Pro pilotní fázi realizace ROZAMu oslovili realizátoři zástupce všech zúčastněných krajů s možností, aby samy kraje doporučily, které obory získají dotaci a jak tato dotace bude vysoká. Rady pro rozvoj lidských zdrojů ve všech krajích tuto možnost uvítaly a na jejich doporučení byly podpořeny oblasti DPV, uvedené v tabulce číslo 1. Rozsah těchto oblastí je dostatečně široký, aby skutečně umožnil zaměstnavatelům výběr vzdělávacího kurzu dle aktuální potřeby, zároveň se ale zabránilo tomu, aby se dotace vztahovala i na ty obory, které jsou již podpořeny jiným způsobem (například v rámci jiného projektu).

Tab. 1 Podporované oblasti v krajích

kraj	podporovaná oblast	výše dotace
Zlínský kraj	Technika, výroba a stavebnictví	70 %
	Služby	60 %
	Zdravotnictví a sociální péče	60 %
	Všeobecné programy	50 %
	Cestování turistika a volný čas	7 400,-

	Ochrana bezpečnosti a zdraví při práci	4 150,-
	Zvládání interpersonálních situací	3 450,-
	Nakládání s odpadem, recyklace	3 400,-
Vysočina	Služby	55 %
	Sociální vědy, obchod a právo	55 %
	Matematicko-přírodovědní nauky	55 %
	Technika, výroba a stavebnictví	55 %
	Všeobecné programy	55 %
	Zemědělství a veterinářství	55 %
	Odborné cizí jazyky	4 000,-
	Využívání počítače v práci	3 500,-
Ústecký kraj	Technika, výroba a stavebnictví	80 %
	Sociální vědy, obchod a právo	75 %
	Psychologie	60 %
	Studium společnosti a lidského chování	60 %
	Všeobecné programy	60 %
	Matematicko-přírodovědní nauky	50 %
	Využívání počítače v práci	2 800,-
	Cizí jazyky a kultury	2 500,-

ROZAM pro vzdělávací instituce

ROZAM umožňuje vzdělávacím institucím pružně reagovat na potřeby trhu, vyžaduje však od nich aktivní sledování trendů ve vzdělávání malých a středních podniků. Právě pilotní ověření slouží k tomu, aby vzdělávací instituce zmapovaly, o jaké kurzy mají podniky zájem. Vzdělávací instituce, které se rozhodly do projektu zapojit, mají možnost zaregistrovat zdarma své kurzy do databáze dalšího profesního vzdělávání, která je zaměřena cíleně na zaměstnance malých a středních podniků, což je skupina, která v současné době využívá dalšího vzdělávání jen ve velmi malé míře, jak již bylo naznačeno výše. Plánované rozšíření systému bude navíc znamenat další nárůst a stabilní podporu poptávky po vzdělávání. Příležitost využít tohoto nárůstu poptávky nemají pouze soukromé instituce, ale také například střední školy, které již dnes kurzy dalšího profesního vzdělávání nabízejí. Jedním z cílů projektu ROZAM je, aby aktivně zapojené a pružně reagující vzdělávací instituce nemusely vypisovat kurzy „naslepo“ a pak teprve čekat, zda je zájemci z malých a středních podniků naplní, jako je tomu mnohdy v současnosti. Instituce naopak cíleně vytvoří kurz, který odpovídá aktuálním potřebám podnikatelů v regionu. K tomu je ale nutná komunikace mezi vzdělávacími a podnikatelskými institucemi. Vhodné prostředí pro takovou komunikaci vytvářejí nejrůznější konference a setkání, na kterých dochází k výměně informací a kde se vzdělávací instituce mohou dozvědět, jaké jsou skutečné potřeby podnikatelů. Přínosem by mohla být také plánovaná aktivita projektu ROZAM, kdy do databáze nebudou pouze vzdělávací instituce zadávat svou nabídku, ale také zájemci budou mít možnost umístit zde své požadavky.

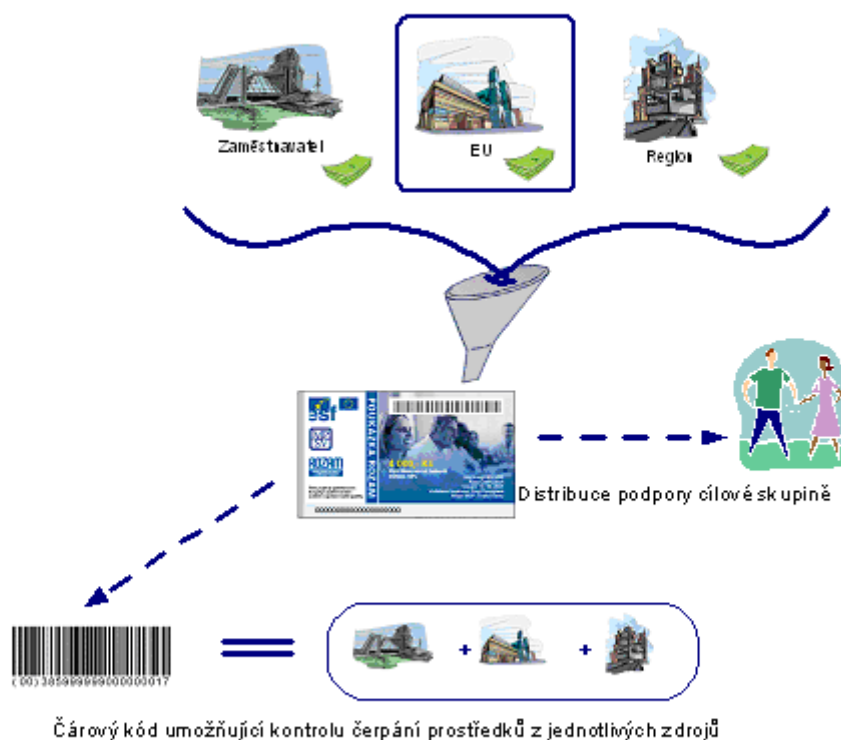
Poukázkový systém – nástroj na čerpání fondů EU na vzdělávání

Distribuce finančních prostředků státu nebo fondů Evropské unie na podporu rozvoje regionů pomocí poukázek je rozšířená v celé Evropě. Například v sousedním Rakousku využívají regionální orgány poukázkového systému k distribuci podpory na vzdělávání, na podporu výzkumných aktivit i podnikání. Inspirací projektu ROZAM se stal obdobný systém, který společnost Sodexho Pass provozuje již od roku 1998 ve Valonském regionu v Belgii. Do současnosti bylo v rámci tohoto systému proškoleno téměř 10 000 živnostníků a zaměstnanců malých a středních podniků a do projektu se zapojilo více než 300 vzdělávacích institucí. V roce 2006 navíc rozšířila vláda systém o poukázky na jazykové vzdělávání.

Poukázky jsou nástrojem, který umožňuje efektivní, jednoduché a transparentní čerpání dotace z několika zdrojů zároveň a zajišťuje průhlednost systému a účelovost vynaložených prostředků. Pomocí digitálního skenování čárových kódů poukázek lze získat podklady sloužící k vytváření statistik a sledování aktuálních trendů ve vzdělávání (Obr. 1). Dotazník, který je součástí poukázky, poskytuje vzdělávací instituci zpětnou vazbu na její kurzy a zaměstnavateli přehled o účelnosti kurzu, na který zaměstnance vyslal (Obr. 2).

Vzhledem k velkému zájmu, se kterým se systém ROZAM setkává u podnikatelů i u vzdělávacích institucí, uvažují realizátoři o jeho rozšíření do dalších regionů celé České republiky. Celková alokace na operační program Lidské zdroje a zaměstnanost (OP LZZ) pro rozpočtové období 2007 - 2013 činí 1,84 mil. €. ROZAM by se mohl stát nástrojem jak efektivně, bez náročné administrativy, transparentně a prověřeným způsobem čerpat uvedené prostředky a distribuovat je cíleně na podporu dalšího profesního vzdělávání v regionech.

Obr. 1 Poukázkový systém ROZAM

Obr. 2 Poukázka a dotazník ROZAM

Odpovězte prosím na níže uvedené otázky. Pomůžete tím ke zlepšení kvality poskytovaných vzdělávacích kurzů. Hodnotte známkou 1 - 4 jako ve škole. Děkujeme!

1. Absolvování kurzu pro mne bylo přínosem
2. Získané znalosti a dovednosti využiji v zaměstnání
3. Kurz měl logickou, promyšlenou a ucelenou koncepci
4. Kurz byl zabezpečen učebními pomůckami
5. Lektor byl v daném oboru skutečným odborníkem
6. Počet školení, kterých jsem se v rámci tohoto poukázkového systému zúčastnil

Další připomínky a náměty:

Zdroje:

Hospodářské noviny, 7. 4. 2003

Zpráva o situaci v rozvoji lidských zdrojů NSP (NVF, NO-NVF – 4/2003)